

Quản lý hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh ở các trường trung học phổ thông huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long theo định hướng phát triển năng lực học sinh

Phạm Thành Nhiệm*

*Học viên cao học, Trường Đại học Trà Vinh

Received: 18/8/2023; Accepted: 7/9/2023; Published: 15/9/2023

Abstract: From research results on teaching English at high schools in Tam Binh district, Vinh Long province. The article proposes measures to manage this activity in the direction of developing student capacity.

Keywords: Teaching English, high school, Tam Binh district, Vinh Long prov

1. Đặt vấn đề

Trong những năm qua, chất lượng giảng dạy và quản lý giảng dạy Tiếng ở các trường THPT huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long theo định hướng phát triển NL HS (PTNLHS) đã tiến bộ; quản lý việc giảng dạy Tiếng Anh có nhiều thay đổi. Trình độ hiểu biết, nâng cao KNgiao tiếp cho HS ngày càng đi vào chiều sâu; kết quả các kỳ thi có nhiều tiến bộ đáng kể...

Bên cạnh đó, công tác quản lý giảng dạy môn Tiếng Anh ở các trường THPT huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long theo định hướng PTNLHS vẫn còn những hạn chế nhất định. Việc quản lý giảng dạy Tiếng Anh theo định hướng PTNLHS còn gặp nhiều khó khăn.

Các nhà quản lý và giáo viên giảng dạy Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long làm gì để thúc đẩy phát triển NL của HS. Vì vậy nghiên cứu Quản lý hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh ở các trường THPT huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long theo định hướng PTNLHS là vấn đề cần thiết hiện nay.

2. Nội dung và kết quả nghiên cứu

2.1. Hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh ở trường THPT theo định hướng PTNLHS

Hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh ở trường THPT theo định hướng PTNLHS là một quá trình giáo dục phải đảm bảo cung cấp cho HS những kiến thức và KNCần thiết để phát triển toàn diện, từ KN giao tiếp ngôn ngữ đến KN xã hội và nhân cách.

Năng lực (NL) của HS là khả năng làm chủ những hệ thống kiến thức, kỹ năng, thái độ ... phù hợp với lứa tuổi và vận hành (kết nối) chúng một cách hợp lý vào thực hiện thành công nhiệm vụ học tập, giải quyết hiệu quả những vấn đề đặt ra cho chính HS trong cuộc sống.

Trong chương trình dạy học định hướng PTNL,

khái niệm NL được sử dụng như sau:

- NL liên quan đến bình diện mục tiêu dạy học: mục tiêu dạy học của môn học được mô tả thông qua các NL cần hình thành;

- Trong các môn học, những nội dung và hoạt động cơ bản được liên kết với nhau nhằm hình thành các NL; NL là sự kết hợp tri thức, hiểu biết, khả năng, mong muốn ...;

- Mục tiêu hình thành NL định hướng HS lựa chọn, đánh giá mức độ quan trọng các cấu trúc hóa các nội dung và hoạt động dạy học về mặt phương pháp; NL mô tả việc giải quyết những nhiệm vụ trong các tình huống; Các NL chung cùng với các NL chuyên môn tạo thành cơ sở chung trong việc giáo dục và dạy học;

- Mức độ PTNL có thể được xác định trong các chuẩn. Để hình thành và PTNL cần xác định các thành phần và cấu trúc của chúng. Có nhiều loại NL khác nhau. Việc mô tả cấu trúc và các thành phần NL cũng khác nhau. Cấu trúc chung của NL hành động được mô tả là sự kết hợp của 4 NL thành phần: NL chuyên môn, NL phương pháp, NL xã hội, NL cá thể.

Với cách tiếp cận mục tiêu của chương trình giáo dục hiện hành, hình thức tiếp cận nội dung, chủ yếu bằng trang bị kiến thức nên PPDH vẫn theo lối truyền đạt một chiều, HS thụ động, ghi nhớ máy móc kiến thức có sẵn trong sách giáo khoa mà ít được rèn luyện PPhọc. Hình thức tổ chức dạy học chủ yếu là trên lớp học, chưa dành thời lượng thỏa đáng cho các hoạt động trải nghiệm. Dạy học theo TCNL chính là chú ý nhiều đến việc hình thành NL cho người học thông qua việc tổ chức hướng dẫn học tập của giáo viên như cung cấp ph n kiến thức được lựa chọn phù hợp với đối tượng người học, rèn KNt ừ đó hình thành NL cho người học, và NL sẽ hỗ trợ lại khả

năng tiếp thu kiến thức cho người học, PTKN và tiếp tục NL người học được nâng lên. PTNL HS chính là trang bị cho HS kiến thức KN căn bản từ đó hình thành NL hành động, HS sẽ chú ý đến chuyện làm và ít chú ý đến tri thức; dựa trên tri thức cơ bản phát triển kỹ năng, hình thành NL. Để hình thành NL cho HS GV phải lựa chọn nội dung, kiến thức cơ bản, có vai trò chủ đạo để giảm nội dung phải truyền tải; hình thành NL là không cần nhồi nhét kiến thức, như vậy GV phải có cách dạy và yêu cầu HS biết vận dụng kiến thức vào giải quyết vấn đề, các tình huống trong đời sống.

2.2. Thực trạng quản lý giảng dạy môn Tiếng Anh ở các trường THPT huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long theo định hướng PTNLHS

Để đánh giá thực trạng về vị trí, vai trò hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh ở các trường THPT huyện Tam Bình theo định hướng PTNLHS, tác giả khảo sát bằng phiếu lấy ý kiến của 15 CBQL, 35 GV trong tổ Tiếng Anh tại 05 trường THPT huyện Tam Bình. Sử dụng các tham số thống kê nhằm sử lý các thông tin thu thập được cả về định lượng và định tính. Sử dụng PPthống kê các thông tin, dữ liệu thu được từ các PPnghiên cứu trên. Sử dụng thống kê toán học để xử lý số liệu thu được ở khảo sát thực trạng. Từ đó, tác giả có đánh giá chung như sau:

Đa số CBQL và GV môn Tiếng Anh ở các trường THPT huyện Tam Bình, đã có những nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò của môn Tiếng Anh ở các trường THPT hiện nay; Hiệu trưởng đóng vai trò quan trọng trong việc định hướng cho các hoạt động của trường học. Đa số CBQL các trường đã quán triệt và thực hiện nghiêm túc các văn bản chỉ đạo của Bộ GD – ĐT và của Sở GD – ĐT Vĩnh Long có liên quan đến quản lý và giảng dạy môn Tiếng Anh cho HS ở các trường THPT. CBQL ở các trường THPT huyện Tam Bình, nhận thức tầm quan trọng của quản lý hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh theo định hướng PTNLHS.

Giáo viên đã xác định đúng vị trí và vai trò của môn Tiếng Anh; bảo đảm cho HS có những hiểu biết ban đầu về Tiếng Anh; nắm chắc mục tiêu hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh cho HS ở các trường THPT là giúp HS phát triển các KN trong học tập Tiếng Anh. Hình thức hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh cho HS được thực hiện theo kế hoạch của nhà trường, hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh cho HS được tổ chức trong và ngoài giờ lên lớp.

Tuy nhiên ở các trường THPT huyện Tam Bình, vẫn còn một số CBQL và GV môn Tiếng Anh chưa thấy hết tầm quan trọng của việc quản lý hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh theo định hướng PTNLHS.

Một số GV chưa nâng cao vai trò chủ chốt của môn Tiếng Anh; giúp HS hình thành NL nhận thức các vấn đề về Tiếng Anh và vận dụng các kiến thức, các KN đã học vào cuộc sống; nâng cao NL nhận thức về các vấn đề có liên quan đến Tiếng Anh. Giáo viên chưa sử dụng thường xuyên các PP theo hướng phát huy NL HS, phát huy tính tích cực chủ động của HS, còn nặng về PPDH truyền thống truyền thụ một chiều, ít sử dụng CNTT trong quá trình giảng dạy, ít phát huy được tính tích cực, chủ động sáng tạo của HS. CSVC, TBDH môn học Tiếng Anh ở các nhà trường chưa được đảm bảo tốt.

2.3. Các biện pháp quản lý hoạt động giảng dạy môn tiếng Anh ở các trường THPT huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long theo định hướng PTNLHS

2.3.1. Nâng cao nhận thức cho CBQL, GV về tổ chức hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh ở các trường THPT theo định hướng PTNLHS

Biện pháp này nhằm nâng cao nhận thức của CBQL, GV Tiếng Anh ở các trường THPT huyện Tam Bình về vai trò của Tiếng Anh đối với các em HS, xây dựng và tổ chức các hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh theo hướng PTNLHS. Nâng cao nhận thức cho GV Tiếng Anh về vai trò của môn Tiếng Anh trong nhà trường phổ thông, những việc giáo viên tiếng Anh tại các trường THPT cần làm để thúc đẩy, mở rộng các điều kiện giúp HS phát triển NL của mình đó là: tạo động lực để HS học tập và luyện tập Tiếng Anh; tạo môi trường cho HS sử dụng Tiếng Anh.

2.3.2. Kế hoạch hóa hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh theo định hướng PTNLHS

Biện pháp này có ý nghĩa to lớn với CBQL nhà trường. Việc kế hoạch hóa sẽ giúp các CBQL hiểu được mục tiêu và nhiệm vụ, nội dung mục tiêu và những biện pháp thực hiện, thời gian thực hiện và những biện pháp cụ thể đối với việc thực hiện nhiệm vụ. Từ đó giúp CBQL, GV tổ chức triển khai quản lý và tổ chức hoạt động giảng dạy theo đúng kế hoạch đã được xây dựng sẵn nhằm góp phần đạt được mục tiêu giảng dạy môn Tiếng Anh tại các trường THPT theo định hướng PTNLHS đạt kết quả cao trong một thời hạn cụ thể.

2.3.3. Đổi mới các hình thức tổ chức hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh ở các trường THPT theo định hướng PTNLHS

Nhằm tổ chức các hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh dưới các hình thức tổ chức phong phú, đa dạng thu hút người học tích cực tham gia và tham gia hiệu quả tích cực để qua đó thực hiện nhiệm vụ giảng dạy môn Tiếng Anh theo định hướng PTNLHS. Đổi

mới hình thức giảng dạy Tiếng Anh. Giảng dạy môn Tiếng Anh không cứng nhắc buộc mọi HS phải đạt cùng một thành tích đối với một KN mà HS không có lợi thế. Chỉ thiết kế mục tiêu NL, nhận thức cơ bản để giúp người học đạt đến không nhất thiết yêu cầu tất cả các em đạt một mức thành tích ở một KN. Điều quan trọng là HS có KN, nhận thức về vai trò của việc rèn luyện các KN là cần thiết trong cuộc sống của HS. Có thể thông qua các hình thức hoạt động khác để HS được phát triển NL và phẩm chất cá nhân.

2.3.4. Tăng cường chỉ đạo hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh ở các trường THPT theo định hướng PTNLHS

Chỉ đạo giảng dạy môn Tiếng Anh tại các nhà trường THPT là để giúp tất cả những CBQL tuyến dưới và giáo viên môn Tiếng Anh tại nhà trường thấy rõ mối quan hệ mật thiết của Ban giám hiệu nhà trường đối với môn học. Từ đó CBQL, GV sẽ an tâm hơn nữa về công việc giảng dạy của bản thân và thấy rõ ý nghĩa – tầm và sự cần thiết của môn học Tiếng Anh đối với thời điểm hiện nay. Điều này sẽ giúp các giáo viên trực tiếp giảng dạy môn Tiếng Anh sẽ có những nỗ lực hơn nữa xuyên suốt thời gian làm việc – giảng dạy nhằm thực hiện xuất sắc những công việc nhà trường giao phó.

Tăng cường chỉ đạo CBQL, GV lập lịch giảng dạy môn Tiếng Anh đảm bảo đúng với kế hoạch và sát với tình hình thực tiễn của nhà trường.

2.3.5. Đổi mới kiểm tra đánh giá kết quả học môn Tiếng Anh ở trường THPT theo định hướng PTNLHS

Biện pháp nhằm hoàn thiện cách thức đánh giá, tiêu chuẩn đánh giá việc thực hiện nhiệm vụ giảng dạy Tiếng Anh cho HS, đồng thời phát hiện NL cũng như xu hướng PTNL của người học để có biện pháp hỗ trợ HS PTNL phù hợp.

Đổi mới về hình thức kiểm tra đánh giá, cách thức kiểm tra giám sát việc tổ chức thực hiện các hoạt động giảng dạy Tiếng Anh cho HS.

Đánh giá việc thực hiện nội dung, KHGD của các tổ bộ môn, GV.

Đánh giá các điều kiện đảm bảo chất lượng giáo dục của nhà trường như: NL, trình độ chuyên môn nghiệp vụ sư phạm, nghiệp vụ quản lý của đội ngũ GV và CBQL nhà trường CSVN, phương tiện dạy học...

2.3.6. Hoàn thiện các điều kiện phục vụ tổ chức hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh theo hướng PTNLHS

Biện pháp này nhằm đảm bảo những điều kiện tốt nhất cho tổ chức quản lý các hoạt động giảng

dạy môn Tiếng Anh theo định hướng PTNL cho HS bao gồm: điều kiện về thiết chế quản lý, điều kiện về CSVN, TTB phục vụ hoạt động giảng dạy môn Tiếng. Hoàn thiện về các văn bản quy định việc tổ chức hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh cho HS theo hướng PTNL. Để có thể tổ chức hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh được tốt thì điều vô cùng quan trọng là cần phải có cơ sở pháp lý đầy đủ và toàn diện để hướng dẫn, cũng như chỉ đạo thực hiện được hiệu quả và chuẩn xác. Trên thực tế, Sở Giáo dục, Bộ Giáo dục và Chính phủ cũng đã ban hành khá nhiều văn bản pháp lý để hướng dẫn thực hiện, như: Đề án tổng thể phát triển giảng dạy môn Tiếng Anh đến năm 2020...Tuy nhiên, khi triển khai thực hiện ở cấp trường thì thiếu tính cụ thể, tính đặc thù trong môi trường đào tạo của từng đơn vị. Chính vì thế, các hướng dẫn tương đối chung chung và nhiều điểm chưa phù hợp với nhà trường, dẫn đến việc quản lý và tổ chức thực hiện giảng dạy môn Tiếng Anh cho HS tại nhà trường còn nhiều khó khăn.

3. Kết luận

Qua nghiên cứu cho thấy quản lý giảng dạy môn Tiếng Anh theo hướng PTNLHS ở các trường THPT huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long gặp nhiều khó khăn do NL đổi mới PPDH không cao, CSVN dạy học thiếu và không được đầu tư thích đáng, kinh nghiệm xác định mục tiêu và kế hoạch dạy học cũng như NL dạy học theo định hướng PTNLHS của đội ngũ GV không được đánh giá cao. Từ đó, tác giả đã đề xuất 6 biện pháp quản lý dạy học môn Tiếng Anh ở các trường THPT huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long theo định hướng PTNLHS. Các biện pháp này có mối quan hệ hữu cơ và đã được khảo nghiệm là cần thiết và khả thi.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành TƯ (2013), *Nghị quyết 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện Giáo dục và Đào tạo*. Hà Nội.
2. Bộ Giáo dục & Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018, về việc ban hành chương trình giáo dục phổ thông*. Hà Nội
3. Bộ Giáo dục & Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 15 tháng 9 năm 2020, về việc ban hành điều lệ trường THCS, trường THPT và trường phổ thông có nhiều cấp học*. Hà Nội
4. Bộ Giáo dục & Đào tạo (2020), *Công văn số 3414/BGDĐT-GDTrH, ngày 04 tháng 09 năm 2020, Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2020-2021*. Hà Nội